

[*]

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ЕВРОПЕЙСКИ ПАРЛАМЕНТ

СЪВЕТ

Брюксел, 17 май 2023 г.
(OR. en)

2023/0051 (COD)

PE-CONS 19/23

POLCOM 67
COEST 259
CODEC 633

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно временни мерки за либерализиране на търговията с цел допълване на търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2023/...
НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от ...

**относно временни мерки за либерализиране на търговията
с цел допълване на търговските отстъпки, приложими за украинските продукти
съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз
и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна,
и Украйна, от друга страна**

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура¹,

¹ Позиция на Европейския парламент от 9 май 2023 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от

като имат предвид, че:

- (1) Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна¹ (наричано по-нататък „споразумението за асоцииране“) представлява основата, върху която се градят отношенията между Съюза и Украйна. В съответствие с Решение 2014/668/ЕС на Съвета² дял IV от споразумението за асоцииране, който се отнася до търговията и свързаните с търговията въпроси, започна да се прилага временно от 1 януари 2016 г. и влезе в сила на 1 септември 2017 г. след ратифицирането му от всички държави членки.
- (2) Споразумението за асоцииране изразява желанието на страните по него (наричани по-нататък „страните“) да укрепят и разширят отношенията си по един амбициозен и новаторски начин, а също и да улеснят и постигнат постепенна икономическа интеграция, в съответствие с правата и задълженията, произтичащи от членството на страните в Световната търговска организация.

¹ ОВ L 161, 29.5.2014 г., стр. 3.

² Решение 2014/668/ЕС на Съвета от 23 юни 2014 г. за подписване, от името на Европейския съюз, и временно прилагане на Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна, по отношение на дял III (с изключение на разпоредбите относно третирането на граждани на трети държави, които са законно наети като работници на територията на другата страна) и дялове IV, V, VI и VII от него, както и на свързаните приложения и протоколи (ОВ L 278, 20.9.2014 г., стр. 1).

- (3) В член 25 от споразумението за асоцииране се предвижда постепенното установяване на зона за свободна търговия между страните в съответствие с член XXIV от Общото споразумение за митата и търговията от 1994 г. (наричано по-нататък „ГАТТ от 1994 г.“). За тази цел в член 29 от споразумението за асоцииране се предвижда постепенното премахване на митата в съответствие с включените в него графици и се предвижда възможността за ускоряване и разширяване на обхвата на това премахване. В член 48 от споразумението за асоцииране се посочва, че преди прилагането на антидъмпингови мерки между страните се взема предвид общественият интерес.
- (4) Непредизвиканата и неоправдана военна агресия на Русия срещу Украйна, започнала на 24 февруари 2022 г., оказва тежко отрицателно въздействие върху възможността на Украйна да търгува с останалата част от света както поради разрушаването на производствения капацитет, така и поради невъзможността да се използва значителна част от транспортните средства, например вследствие на ограничения и несигурен достъп до Черно море. При тези извънредни обстоятелства и за да се смекчат отрицателните икономически последици от агресивната война на Русия срещу Украйна, е необходимо да се ускори развитието на по-тесни икономически отношения между Съюза и Украйна с цел предоставяне на постоянна подкрепа на украинските органи и население. Поради това е необходимо и целесъобразно да продължи стимулирането на търговските потоци и предоставянето на отстъпки под формата на мерки за либерализиране на търговията за всички продукти в съответствие с ускореното премахване на митата върху търговията между Съюза и Украйна.

- (5) В съответствие с член 21, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) Съюзът трябва да следи за съгласуваността между различните области на външната си дейност. Съгласно член 207, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) общата търговска политика трябва да се провежда съгласно принципите и целите на външната дейност на Съюза.
- (6) Срокът на действие на Регламент (ЕС) 2022/870 на Европейския парламент и на Съвета¹ изтича на 5 юни 2023 г.

¹ Регламент (ЕС) 2022/870 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2022 г. относно временни мерки за либерализиране на търговията, допълващи търговските отстъпки, приложими за украинските продукти съгласно Споразумението за асоцииране между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия и техните държави членки, от една страна, и Украйна, от друга страна (ОВ L 152, 3.6.2022 г., стр. 103).

- (7) Мерките за либерализиране на търговията, установени с настоящия регламент, следва да бъдат под формата на: i) спиране на прилагането на системата на „входните цени“ по отношение на плодовете и зеленчуците; ii) спиране на прилагането на тарифните квоти и вносните мита; iii) чрез дерогация от член 14, параграф 1, първа алинея от Регламент (ЕС) 2016/1036 на Европейския парламент и на Съвета¹ антидъмпинговите мита върху вноса с произход от Украйна, осъществен по време на прилагането на настоящия регламент, следва да не се събират в нито един момент, включително след изтичането на срока на действие на настоящия регламент; и iv) спиране на прилагането на Регламент (ЕС) 2015/478 на Европейския парламент и на Съвета². Чрез тези мерки на практика Съюзът временно ще предостави подходяща икономическа и финансова подкрепа на Украйна и на засегнатите стопански субекти.
- (8) С цел предотвратяването на измами прилагането на преференциалния режим, установен с настоящия регламент, следва да е обусловено от спазването от страна на Украйна на всички съответни условия, с които е обвързано получаването на ползи съгласно споразумението за асоцииране, включително правилата за произход на съответните продукти и свързаните с тях процедури, и с участието на Украйна в тясното административно сътрудничество със Съюза, предвидено в споразумението за асоцииране.

¹ Регламент (ЕС) 2016/1036 на Европейския парламент и на Съвета от 8 юни 2016 г. за защита срещу дъмпингов внос от страни, които не са членки на Европейския съюз (ОВ L 176, 30.6.2016 г., стр. 21).

² Регламент (ЕС) 2015/478 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2015 г. относно общите правила за внос (ОВ L 83, 27.3.2015 г., стр. 16).

- (9) Украйна следва да се въздържа от въвеждане на нови мита или такси с равностоен ефект, както и на нови количествени ограничения или мерки с равностоен ефект, или от повишаване на съществуващите нива на мита или такси, или от въвеждане на други ограничения върху търговията със Съюза, освен ако това е явно оправдано в контекста на агресивната война от страна на Русия. При неспазване от страна на Украйна на някое от тези условия на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да спре изцяло или частично прилагането на преференциалния режим, установен в настоящия регламент.
- (10) В член 2 от споразумението за асоцииране се предвижда, наред с другото, че зачитането на демократичните принципи, правата на човека и основните свободи, насърчаването на зачитането на принципите на суверенитет и териториална цялост, ненарушимост на границите и независимост, както и предотвратяването на разпространението на оръжията за масово унищожение и свързаните с тях материали и техните средства за доставка представляват съществени елементи от споразумението за асоцииране. Освен това в член 3 от споразумението за асоцииране са заложили принципите на върховенството на закона, борбата с корупцията, борбата с различните форми на транснационална организирана престъпност и борбата срещу тероризма, насърчаването на устойчиво развитие и ефективно многостранно сътрудничество, които са от основно значение за укрепването на отношенията между страните. Целесъобразно е да се предвиди възможността за спиране на прилагането на преференциалния режим, установен с настоящия регламент, при неспазване от страна на Украйна на общите принципи на споразумението за асоцииране, както е предвидено в други споразумения за асоцииране, сключени от Съюза.

- (11) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за спиране на прилагането на преференциалния режим, предвиден в член 1, параграф 1, ако условията за ползване на този преференциален режим вече не са изпълнени, и за въвеждането на защитни мерки в случаите, когато пазарите на сходни или пряко конкурентни продукти в Съюза са засегнати неблагоприятно от вноса съгласно настоящия регламент. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета¹.
- (12) Необходимо да се предвиди възможността — при условие че след надлежно обосновано искане от държава членка или по собствена инициатива Комисията извърши оценка в контекста на редовното наблюдение на въздействието на настоящия регламент — за повторно въвеждане на митата, приложими съгласно споразумението за асоцииране, върху вноса на продукти, попадащи в обхвата на настоящия регламент, който оказва неблагоприятно въздействие върху пазара на Съюза на сходни или пряко конкурентни продукти.

¹ Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

- (13) В годишния доклад на Комисията относно прилагането на задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия, която е неразделна част от споразумението за асоцииране, следва да се включи подробна оценка на прилагането на мерките за либерализиране на търговията, установени с настоящия регламент.
- (14) Поради неотложния характер на въпроса, свързан със ситуацията, предизвикана от агресивната война на Русия срещу Украйна, е уместно да се прибегне до изключението от срока от осем седмици, предвидено в член 4 от Протокол № 1 относно ролята на националните парламенти в Европейския съюз, приложен към ДЕС, към ДФЕС и към Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия.
- (15) Предвид спешността, която икономическото положение в Украйна налага и предвид факта, че срокът на действие на Регламент (ЕС) 2022/870 изтича на 5 юни 2023 г., настоящият регламент следва да влезе в сила на 6 юни 2023 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Мерки за либерализиране на търговията

1. Въвежда се следният преференциален режим:
 - а) прилагането на системата на „входните цени“ се спира за продуктите, за които той се прилага съгласно посоченото в приложение I-A към споразумението за асоцииране. За вноса на тези продукти не се прилагат мита;
 - б) прилагането на всички тарифни квоти, установени съгласно приложение I-A към споразумението за асоцииране, се спира, а продуктите, обхванати от тези квоти, се допускат за внос от Украйна в Съюза без никакви мита.
2. Чрез дерогация от член 14, параграф 1, първа алинея от Регламент (ЕС) 2016/1036, антидъмпинговите мита върху вноса с произход от Украйна, осъществен по време на прилагането на настоящия регламент, не се събират в нито един момент, включително след изтичането на срока на действие на настоящия регламент.
3. Прилагането на Регламент (ЕС) 2015/478 се спира по отношение на вноса с произход от Украйна.

Член 2

Условия за правото за прилагане на преференциалния режим

Преференциалният режим, предвиден в член 1, параграф 1, се прилага при следните условия:

- а) спазване на правилата за произход на продуктите и свързаните с тях процедури, както е предвидено в споразумението за асоцииране;
- б) въздържане от страна на Украйна от въвеждане на нови мита или такси с равностоен ефект, както и на нови количествени ограничения или мерки с равностоен ефект върху вноса с произход от Съюза, от повишаване на съществуващите нива на мита или такси, или от въвеждане на други ограничения върху търговията със Съюза, включително дискриминационни вътрешни административни мерки, освен ако това е ясно обосновано в контекста на войната; както и
- в) зачитане от страна на Украйна на демократичните принципи, правата на човека и основните свободи и зачитане на принципа на върховенството на закона, както и постоянни и непрекъснати усилия за борба с корупцията и незаконните дейности, предвидени в членове 2, 3 и 22 от споразумението за асоцииране.

Член 3

Стиране

1. Ако Комисията установи, че са налице достатъчно доказателства за неспазване от страна на Украйна на условията, определени в член 2, Комисията може чрез акт за изпълнение да спре изцяло или частично прилагането на преференциалния режим, предвиден в член 1, параграф 1. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, предвидена в член 5, параграф 3.

2. Ако държава членка поиска от Комисията да спре прилагането на някой от преференциалните режими въз основа на неспазване от страна на Украйна на условията, посочени в член 2, буква б), в срок от четири месеца от искането Комисията представя мотивирано становище относно основателността на твърдението за неспазване от страна на Украйна. Ако Комисията стигне до заключението, че твърдението е обосновано, тя започва процедурата, посочена в параграф 1 от настоящия член.

Член 4

Ускорена защитна мярка

1. Когато продукт с произход от Украйна се внася при условия, които оказват неблагоприятно въздействие върху пазара на Съюза на сходни или пряко конкурентни продукти, Комисията може по всяко време да въведе отново приложимите съгласно споразумението за асоцииране мита върху вноса на този продукт чрез акт за изпълнение. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, предвидена в член 5, параграф 3.

Митата, приложими по силата на споразумението за асоцииране, могат да бъдат въведени повторно за срока, който е необходим, за да се противодейства на неблагоприятните последици за пазара на Съюза на сходни или пряко конкурентни продукти.

2. Комисията наблюдава редовно въздействието на настоящия регламент, като взема предвид информацията за износа, вноса, цените на пазара на Съюза и производството на Съюза на продуктите, предмет на мерките за либерализиране на търговията по член 1, параграф 1, буква б).

Комисията информира държавите членки за резултатите от редовното наблюдение на всеки два месеца, считано от влизането в сила на настоящия регламент.

3. За повторно въвеждане на митата Комисията извършва оценка на положението на пазара на Съюза на сходни или пряко конкурентни продукти. Тази оценка започва:
- а) след надлежно обосновано искане от държава членка, включващо достатъчно *prima facie* доказателства, за които основателно може да се очаква, че са на разположение на тази държава членка съгласно параграф 4, за наличието на внос, който оказва неблагоприятно въздействие върху пазара, посочен в параграф 1, или
 - б) по собствена инициатива, след като за Комисията стане видно, че има достатъчно *prima facie* доказателства за наличието на внос, който оказва неблагоприятно въздействие върху пазара, посочен в параграф 1.

Посочената в първа алинея оценка завършва в рамките на три месеца след започването ѝ.

4. При извършване на оценката съгласно параграф 3, Комисията взема предвид всички значими пазарни тенденции, включително въздействието на съответния внос върху състоянието на пазара на Съюза на сходни или пряко конкурентни продукти. Тази оценка включва фактори като:
- а) темповете и обема на увеличаване на вноса от Украйна на съответния продукт в абсолютно и относително изражение;

- б) въздействието на съответния внос върху производството и цените на Съюза, като същевременно се вземат предвид тенденциите при вноса от други източници.

Този списък не е изчерпателен и могат да бъдат взети предвид и други значими фактори.

5. Когато в резултат на оценката, посочена в параграф 3, Комисията прецени, че пазарът на Съюза на сходни или пряко конкурентни продукти е бил неблагоприятно засегнат, и възнамерява да въведе отново митата, тя публикува известие в Официален вестник на Европейския съюз, с което обявява повторното въвеждане на митата, приложими съгласно споразумението за асоцииране върху вноса на този продукт. В известието се съдържа обобщение на основните резултати от ускорената оценка и се посочва срокът, в който заинтересованите страни могат да представят становищата си в писмена форма. Този срок не може да надвишава 10 дни от датата на публикуване на известието.
6. Когато при изключителни обстоятелства се налагат незабавни действия, Комисията може, без да следва процедурата по параграф 5 и след като информира Комитета по защитните мерки, създаден с член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/478, да предприеме всякакви необходими превантивни мерки.

Член 5

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Комитета по Митническия кодекс, създаден с член 285, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета¹, във връзка с член 3, параграф 1 от настоящия регламент. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
2. Комисията се подпомага от Комитета по защитните мерки, създаден с член 3, параграф 1 от Регламент (ЕС) 2015/478, във връзка с член 4, параграф 1 от настоящия регламент. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.
3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

¹ Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

Член 6

Оценка на прилагането на мерките за либерализиране на търговията

В годишния доклад на Комисията относно прилагането на задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия се включва подробна оценка на прилагането на мерките за либерализиране на търговията, предвидени в настоящия регламент, и доколкото е целесъобразно — оценка на социалното въздействие на тези мерки в Украйна и в Съюза. На уебсайта на Комисията се предоставя информация за вноса на продукти съгласно член 1, параграф 1, буква б) и тази информация се актуализира ежемесечно..

Член 7

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на 6 юни 2023 г.

Настоящият регламент се прилага до 5 юни 2024 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в ...

За Европейския парламент

Председател

За Съвета

Председател